

Abstrakt

mgr Raphael Erineus Haule

Głównym celem pracy doktorskiej jest zbadanie wieloaspektowego wpływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych na PKB i handel zagraniczny Tanzanii. Cel ten został osiągnięty przez realizację następujących zadań badawczych:

- usystematyzowanie definicji i klasyfikacji BIZ,
- przegląd teorii ekonomicznych wyjaśniających przyczyny napływu BIZ,
- przegląd najważniejszych reform instytucjonalnych w Tanzanii, które stworzyły warunki dla napływu BIZ,
- analizę struktury gospodarki Tanzanii i jej zdolności do absorpcji BIZ,
- ocenę wielkości i struktury branżowej BIZ napływających do Tanzanii,
- analizę niektórych wyzwań społecznych i gospodarczych stojących przed Tanzanią,
- identyfikację rodzajów BIZ występujących w Tanzanii,
- identyfikację sposobów wejścia BIZ do Tanzanii,
- diagnozę czynników determinujących i ograniczających napływ BIZ do Tanzanii,
- budowę rozszerzonych modeli grawitacyjnych dla PKB i BIZ,
- budowę dynamicznych modeli ekonometrycznych (modele VECM) opisujących interakcję inwestycji zagranicznych, PKB i handlu zagranicznego w Tanzanii,
- przeprowadzenie dekompozycji wariancji błędów prognoz PKB i BIZ, analizę funkcji reakcji na impuls i zastosowanie testu przyczynowości Grangera.

Niniejsza rozprawa ma charakter teoretyczno-empiryczny. W części teoretycznej przedstawiono wybrane koncepcje wyjaśniające przyczyny transferów bezpośrednich inwestycji zagranicznych i ich potencjalne znaczenie dla gospodarki, a także opisano stan gospodarki Tanzanii, dokonano przeglądu najważniejszych reform w kraju tworzących ramy prawne i instytucjonalne dla BIZ oraz przedstawiono wielkość, strukturę i dynamikę napływu BIZ do Tanzanii. Główną część empiryczną stanowią wyniki badań z uwzględnieniem metod ekonometrycznych i statystycznych. Każdą analizę ilościową poprzedzono odpowiednim wprowadzeniem metodologicznym.

W pracy doktorskiej zweryfikowano następujące hipotezy badawcze korespondujące z celami pracy i pytaniami badawczymi:

H1: Korzyści dla gospodarki Tanzanii wynikające z napływu BIZ różnią się w zależności od sektora i branży gospodarki,

H2: Wzrost gospodarczy Tanzanii stymuluje napływ BIZ niezależnie od sektora,

H3: Wpływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych na handel zagraniczny może być zróżnicowany w zależności od sektora i branży.

Dane do badania pochodzą z kilku źródeł, przede wszystkim z baz danych Banku Tanzanii (BOT), Banku Światowego (WB), platformy Knoema (World Data Atlas), Krajowego Biura Statystycznego Tanzanii (TNBS), Centrum Inwestycyjnego Tanzanii (TIC), Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO), Konferencji Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD), Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP), Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) oraz z różnych departamentów rządu Tanzanii.